

Veelgestelde vragen

Waarom moet er een sportstelsel komen volgens de NLsportraad?

Als de NLsportraad het heeft over een 'sportstelsel', dan wordt daarmee een doelmatig geordend, samenhangend systeem bedoeld waarmee het mogelijk is om in Nederland sport te beoefenen en te beleven. Voor een toekomstbestendig sportstelsel zijn een sterke sportbranche én een betrokken overheid nodig. Daarin is duidelijk hoe de taken zijn verdeeld en wie wat financiert.

Momenteel is er geen sprake van een sportstelsel. Het is onduidelijk wie welke taak heeft binnen de sport en wie waarvoor moet betalen. Er is geen partij die eindverantwoordelijk is. Sport wordt nu georganiseerd door private aanbieders en al dan niet gefaciliteerd door overheden. De uitkomst hiervan is dat ongeveer 50% van de Nederlanders voldoende sport en beweegt voor gezondheid: merendeels fitte en sportieve mensen met een gemiddeld hoge opleiding en hoog inkomen. De overige 50% beweegt niet voldoende. De bewegingsarmoede is zo groot dat dit leidt tot chronische ziekten en ondermijning van het immuunsysteem. Daarom adviseert de raad om een sportstelsel op te zetten dat voor veel meer mensen (75%) toegankelijk is. Gemeenten krijgen een taak om de toegankelijkheid te bewaken en de verantwoordelijke bewindspersoon voor Sport wordt stelselverantwoordelijk.

Hoe leidt een sportstelsel tot meer sporten en bewegen?

Het sportstelsel, dat wordt gezekerd via een stelselwet, leidt volgens de raad tot significant meer sport en bewegen op de lange termijn. De raad denkt dat een sportstelsel tot een betere organisatie en financiering van sport en bewegen leidt. Het wordt een publieke taak van overheden om vierjaarlijks beleid te maken. Daarnaast moeten overheden ervoor zorgen dat sport en bewegen toegankelijker wordt, juist ook voor kwetsbare groepen, en de kwaliteit verbetert.

De NLsportraad heeft geadviseerd om in het sportstelsel te investeren in sportvoorzieningen (accommodaties voor top- en breedtesport), professionalisering, brancheontwikkeling, nieuw sport- en beweegaanbod, toegankelijkheid en samenwerking van sport met andere branches. Dat totaalpakket van aanbevelingen leidt tot een functionerend sportstelsel.

De raad heeft andere instrumenten (akkoorden, programma's) afgewogen, maar komt toch uit bij een wet om het sportstelsel te borgen. De NLsportraad vindt andere instrumenten te vrijblijvend om de Nederlandse bevolking echt in beweging te krijgen. Uiteraard kan wel worden voortgebouwd op het Nationaal sportakkoord en de lokale sportakkoorden. Die biedt een startpunt voor de bestuurlijke gesprekken die moeten plaatsvinden over de rolverdeling in de sportwet.

Waarom moet er een sportwet komen volgens de NLsportraad?

Momenteel is sport geen wettelijke taak voor overheden. Daardoor is het bij ieder regeerakkoord en bij alle coalitie/collegeakkoorden van provincies en gemeenten weer onzeker wat de overheid met sport gaat doen. Ook bij de bouw van nieuwe sportaccommodaties moet de noodzaak van overheidsinvesteringen steeds opnieuw worden bevochten. De NLsportraad ziet dat de toegankelijkheid van sport voor nog lang niet alle groepen Nederlanders vanzelfsprekend is.

De raad vindt dat de overheid zich moet inzetten voor de toegankelijkheid van sport en bewegen voor álle Nederlanders. De NLsportraad heeft afgewogen of andere beleidsinstrumenten – zoals sportakkoorden, programma's en subsidieregelingen –

opties zijn om sport en bewegen toegankelijker te maken. Maar voor de toekomst vindt de NLsportraad deze instrumenten te vrijblijvend. Daarom adviseert de raad om een sportwet te maken. Alleen op die manier ontstaat op termijn een sterk sportstelsel: robuust georganiseerd en duurzaam gefinancierd. De NLsportraad adviseert om dit sportstelsel op te zetten om het aantal Nederlanders dat voldoet aan de beweegnorm omhoog te krijgen van 50% naar 75%.

De overheid doet nu toch ook al veel aan sport, waarom moet er dan een wet komen?

De overheid heeft geen wettelijk vastgelegde taak op het gebied van sport en bewegen. Dat maakt dat er grote verschillen zijn in het beleid tussen gemeenten en provincies en tussen verschillende periodes. De NLsportraad vindt dat iedere burger moet kunnen rekenen op een overheid die verantwoordelijk is voor toegankelijkheid en een minimale kwaliteit van sport en bewegen. De NLsportraad adviseert die zorgplicht van de overheid vast te leggen in een wet.

De overheid kan nu toch ook gewoon meer investeren in sport en bewegen, waarom is er dan een wet nodig?

Het advies van de NLsportraad omvat het maken van een sportstelsel. Daarvoor moeten (financiële) maatregelen genomen worden op het terrein van sportvoorzieningen (accommodaties voor top- en breedtesport), professionalisering, brancheontwikkeling, nieuw sport- en beweegaanbod, toegankelijkheid en samenwerking van sport met andere branches (zorg, welzijn en onderwijs).

Om van sport een publieke voorziening te maken, adviseert de NLsportraad om de taken voor de overheid vast te leggen in een stelselwet. Dat vastleggen garandeert dat de overheid niet alleen nu, maar ook in de toekomst stelselmatig investeert in sport en bewegen, onafhankelijk van een kabinetsperiode of een collegeperiode. Daarnaast adviseert de NLsportraad financiële maatregelen te nemen, niet eenmalig maar structureel. Zonder wettelijk kader zijn financiële maatregelen vaak eenmalige impulsen. Als een taak is vastgelegd in een wet, is hiervoor structurele financiering nodig.

Wil de NLsportraad aan gemeenten de wettelijke opdracht opleggen om een bepaald percentage van de burgers te laten sporten en bewegen?

Nee, de NLsportraad adviseert niet om een sportnorm op te nemen in de sportwet. Wat de NLsportraad betreft krijgen gemeenten een *zorgplicht* om de toegankelijkheid van sportvoorzieningen te garanderen.

Wil de NLsportraad dat de rijksoverheid en gemeenten sport gaan organiseren?

Dat sport de (mede)verantwoordelijkheid wordt voor de overheid, betekent niet dat de overheid sport ook zelf organiseert. De organisaties die nu sport en bewegen aanbieden, zoals sportverenigingen en ondernemers, blijven dat uiteraard ook in het toekomstige sportstelsel doen. Daaraan verandert een sportwet niet zoveel. Maar deze sportaanbieders kunnen, nog meer dan nu al het geval is, rekenen op de overheid.

Waarom adviseert de NLsportraad niet om ook integriteitseisen in de wet op te nemen?

De NLsportraad adviseert om in de sportwet de zorgplicht voor toegankelijkheid en kwaliteit van sport en bewegen op te nemen. Deze zorgplicht van de overheid vormt de basis van de wet. Vervolgens kunnen in aanvullende bepalingen, bijvoorbeeld via algemene maatregelen van bestuur, extra voorwaarden worden vastgelegd aan sportaanbieders. Dit is echter pas aan de orde als er een stelselwet is. Daarnaast

moeten ook de overige maatregelen worden genomen, bijvoorbeeld voor verdere professionalisering van de sportbranche.

Waarom wil de NLsportraad dat er bijna een miljard per jaar wordt geïnvesteerd in sport en bewegen?

Naast de sportwet adviseert de NLsportraad de rijksoverheid, provincies en gemeenten om structureel te investeren in onder andere sportaccommodaties, professionalisering van de trainers en coaches, nieuw sport- en beweegaanbod en toegankelijkheid van kwetsbare groepen. Die structurele investering van 970 miljoen euro per jaar is noodzakelijk om 75% van de Nederlanders voldoende te laten sporten en bewegen.

Den Haag, november 2021